

Як у Краматорську забезпечили житлом внутрішньо переміщених осіб

Досвід, який може перейняти Черкащина

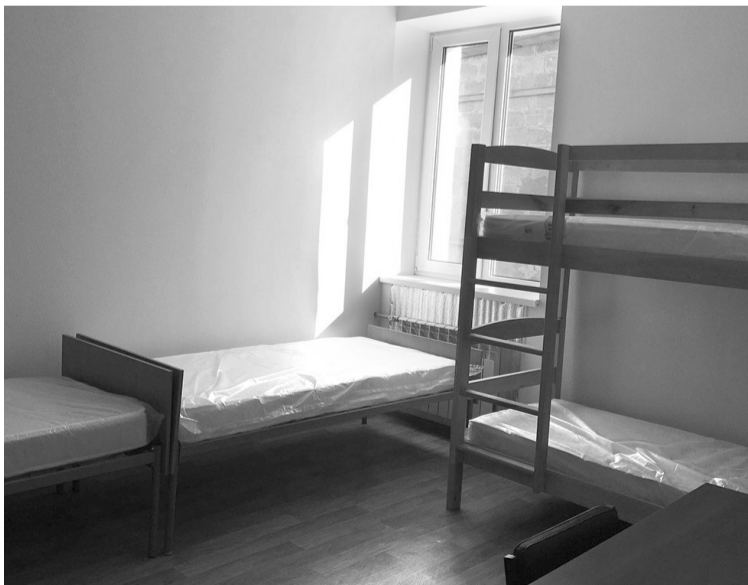
У Краматорську питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб місцева влада вирішила за грантові кошти Європейського союзу. Для цієї категорії населення реконструювали три пострадянські гуртожитки, де люди можуть перебувати, доки не вирішать власних проблем, спричинених військовим конфліктом на сході країни. Далі про досвід, який може перейняти Черкащина.

ТРОХИ СТАТИСТИКИ

Нагадаємо, за даними Міністерства соціальної політики в Україні зареєстровано майже 1,5 млн внутрішньо переміщених осіб. Деякі експерти наводять цифру вдвічі більшу, пояснюючи тим, що люди просто не реєструються і не отримують статусу ВПО. Головною проблемою в тих, хто покинув рідні домівки, став пошук житла. Одиниці з них можуть придбати житло на новому місці, більшість змушені винаймати. Держава, звісно, намагається вирішити це питання, запускаючи різнопланові житлові програми, але поки безуспішно. Приміром, у Черкаській області, де перебуває 12 тис. ВПО, ще в 2016 році намагалися розробити Програму забезпечення житлом переселенців. У 2017 році були спроби її апробувати, що дотепер ніяк не вдалося. Уже чотири роки переселенці вирішують свою житлову проблему самотужки.

ПРОБЛЕМИ В УСІХ ОДНАКОВІ – А РІШЕННЯ ШУКАЮТЬ СВОЇ

Краматорськ не став винятком у плані відсутності підходящого житла та коштів у міському бюджеті для його

придбання людям, що постраждали від конфлікту на сході країни. Проте міська влада знайшла альтернативне рішення – взялася втілювати проекти, які фінансуватимуться Євросоюзом.

– Проект «Забезпечення житловими умовами найбільш вразливих ВПО та жителів

міста Краматорська, які опинилися під впливом конфлікту», ми реалізували у рамках підписаної у квітні 2015 року міською радою з ЄС грантової угоди на загальну суму 1850 тис. євро. Вона передбачала три напрямки. Це, зокрема, реконструкція трьох гуртожитків, другий – ремонт та відновлення об'єктів комунальної власності міста та третій – програма за перенавчання ВПО, – розповідає представник місцевого самоврядування пані Наталія.

ЧЕРЕЗ ПОСТРАДЯНСЬКІ ТЕРНИ – ДО НОВЕНЬКИХ КВАРТИР

Під реконструкцію підпали гуртожитки пострадянського типу, де кімнати були розміщені вздовж коридору, спільний санвузол та кухня. Тривалий час вони, законсервовані та відрізані від тепло-, водо-, електропостачання, перебували на балансі міської ради.

– Будівельники, які взялися за ремонтні роботи, наполягали, що простіше буде все знести і збудувати нове. Проте ми не могли цього зробити за умовами проекту і договору. Відтак, від попередніх будівель лишили одні стіни, – розповідає вона.

Іншою причиною, чому реконструкція гуртожитків затягнулася на більший термін, ніж передбачалося, стали зміни в концепції самих гуртожитків.

– Проект розробляли у 2015 році. Тоді ми вважали, що конфлікт скоро закінчиться, тому в основу проекту закла-

ли гуртожиток-хостел. Тобто передбачалося, що люди, які приїздитимуть з окупованих територій, зможуть перебувати там максимум 3-4 місяці. Ми збиралися в кімнатах встановити двоярусні ліжка і облаштувати блочну систему на поверсі з кількома кухнями та санвузлами. Згідно з таким попереднім планом гуртожитку-хостела, на кожну особу за нормами відводилося 3-4 м кв., – розповідає пані Наталія. – Але життя змінило наші плани. Конфлікт затягнувся і ми зрозуміли, що люди приїхали до нашого міста надовго, а, можливо, й назавжди.

Тому місцева рада ухвалило рішення перепланувати будівлю під окремі квартири. Через це реалізація проекту знову затягується. Разом з тим, виникли проблеми з ремонтом комунікацій. За проектом фінансування Євросоюзу надавалося лише на ремонт тих комунікацій, які

знаходилися всередині будівлі. Відновити комунікації ззовні і під'єднати гуртожитки до них мали коштом міського бюджету. Євросоюз на це грошей не давав. Пошук та виділення цих грошей затягнув здачу гуртожитків в експлуатацію та поселення людей.

КВАРТИРИ «ПІД КЛЮЧ»

У результаті міська рада отримала 84 повноцінні квартири в трьох гуртожитках. В основному квартири однокімнатні. У кожній з будівель на першому поверсі облаштували 6 квартир для людей з інвалідністю. Також для них та родин, де є маленькі діти, облаштували пандус і створили спеціальні умови для комфортного проживання. У квартирах встановили енергоощадні вікна та двері, придбали меблі та побутову техніку, змонтували систему теплопостачання.

ЯК ВПО РЕАЛІЗУВАЛИ СВОЄ ПРАВО НА КВАРТИРИ

Коли квартири були готові, міська влада зіштовхнулася з проблемою, як їх передати ВПО. Згідно з українським законодавством статус ВПО

відбору претендентів були визначені в назві проекту – найбільш вразливі верстви населення, тобто ті, хто мав доходи, нижче прожиткового мінімуму. Ці люди подавали пакет документів, за якими комісія приймала рішення про надання житла. Це, зокрема, заяву, довідку з міграційної служби про перетин кордону, за якою комісія відстежувала, де людина знаходиться більше – на власне українській чи непідконтрольній території, довідку про доходи, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно на кожного повнолітнього члена родини, довідку ВПО, копію паспорта та ідентифікаційного коду, довідки про пільги. Разом з тим, комісія перевіряла, чи є у цієї сім'ї на території України будь-яке інше житло.

У результаті по 95% відібраних заяв комісія ухвалила позитивні рішення. Всього було поселено близько 230 осіб. Норма, за якою надається гуртожиток, – 6 кв. м на людину. Люди проживають на підставі договору оренди, який укладають з комунальним підприємством міста Краматорськ, сплачуючи вартість комунальних послуг і витрати на утримання прибудинкової території. Згідно з Положенням, договори укладають на півроку. Якщо за цей час у людини ситуація не змінилася (продовжений статус внутрішньо переміщеної особи, не збільшився дохід, що дозволяє йому зняти або придбати житло), то договір оренди житла може бути пролонгований. Для цього ВПО подає ті ж самі документи до постійно діючої комісії. Гуртожитки залишаються у комунальній власності міста, тобто по факту ВПО орендуватимуть житло і воно не перейде в їхню власність.

Ася СЧАСТЛИВЦЕВА
спеціально для газети
«Сільські обрії»